

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ, 12 ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਧਰਮਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅੰਕ ਇਕੋ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।" "ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਧਾਰਾ 132(1) ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

29 ਮਾਰਚ, 1951

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਮੇਸਰਸ ਨਾਗੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਐਲ. ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ,
ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਲਕ, - ਮੁਦਈ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਦ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਸਕੱਤਰ, ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1950 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 6.

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਸੂਟਸ ਦੀ ਸੰਸਥਾ) ਐਕਟ XLVII ਦਾ 1948—ਅਨੁਭਾਗ 4—
ਭਾਰਤ ਸੰਘ- ਕੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ" - ਕੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ।

359

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਵਾਲੀਅਮ. IV

ਮੈਸ ਨਾਗੀ ਭਰਾ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਭਾਰਤ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਅਦਾਲਤ, ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਸੁਟਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ) ਅਨੁਭਾਗ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ।

ਧਾਰਾ 25 ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੀਅਲ ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟਾਂ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਐਸ. ਬਿੰਦਰਾ, ਜੱਜ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਐਕਟ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ 1949, ਆਦੇਸ਼ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ 10 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਭਾਗਵਤ ਦਿਆਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿ ਰ ਣਾ ।

ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਬਿੰਦਰਾ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਯਮ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 21 ਮਾਰਚ 1950 ਨੂੰ ਭਰਾ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਨੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲਿਆ। ਮੁਦਈ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਬੜੇਦਾ ਲਈ ਕੁਝ ਸਾਮਾਨ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਇਆ, ਪਰ ਮਾਲ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਆਇਆ। 321 ਰੇਲਵੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ।

ਜੋ ਮੁਦਈ, ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ) ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ XLVII ਦੀ ਧਾਰਾ 4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬਸ਼ਰਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ, ਹਰ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ, ਕੋਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਮੈਸ ਨਾਗੀ ਭਰਾ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਭਾਰਤ

ਰਾਜ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉੱਦਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਅਤੇ ਨੌਹਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੋ।" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲ 1887 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਵਿਆਖਿਆ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਅਨੁਭਾਗ 12 ਦੀ ਸੀ। "ਵਪਾਰ ਕਰੋ ਜਾਂ ਲਾਭ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੋ"। ਸੁਹਰਾਯਾ ਮੁਦਾਲੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ (1) ਵਿੱਚ, ਸਕਾਟਲਾਨਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਅਨੁਭਾਗ 12 ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪਰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਦਯਾ ਨਰਾਇਣ ਟੇਰਨਰੀ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤ, ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ (2) ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੌਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੰਦੇ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਫੀਮ ਅਤੇ ਨਮਕ ਦਾ ਵਪਾਰ ਰਾਜ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ। ਮਿਟਰ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨਾਲ ਟ੍ਰੇਵਲੀਅਨ, ਜੇ., ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਪੰਨੇ 274 'ਤੇ ਕਿਹਾ।

"ਪਰ ਇਹ ਵਪਾਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਸ ਨਾਗੀ ਭਰਾ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਭਾਰਤ

ਇਹ ਵਪਾਰ, ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕਮਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। "

ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੋਡਰਿਕਸ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ (1) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

“ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਇੱਕਮਾਤਰ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੂਟ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਲਕੱਤਾ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। "

ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਿਲਟਨ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਆਰ.ਜੇ. ਵਿਲੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਹੈਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਬੈਨਰਜੀ ਜੇ.) ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸ. ਆਰ.ਸੀ.ਕੇ.ਸੀ. ਨਾਥ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2), ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। "

ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖੁਲਨਾ ਤੱਕ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੀ। । ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਦੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਆ ਨਰਾਇਣ ਟੇਰਨਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਹਿਮਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਮੈਸ ਨਾਗੀ ਭਰਾ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਭਾਰਤ

12 ਅਪ੍ਰੈਲ.1951

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ

ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਫਾਲਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.
ਸ. ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਆਈ. ਸੀ. ਐਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਐਲ. ਜਗਤ ਨਰਾਇਣ, ਸੰਪਾਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ-
ਰੋਜ਼ਾਨਾ "ਹਿੰਦ ਸਮਾਚਾਰ" ਜੁਲੰਦਰ ਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1951 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 3.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਪਮਾਨ—ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ ਇਨਕੁਆਇਰੀਜ਼ ਐਕਟ (1950 ਦਾ XXXVII) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ—ਕੀ ਅਦਾਲਤ—ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ—ਤਕਨੀਕੀ ਅਪਮਾਨ—ਲਈ ਸਜ਼ਾ—ਨਿਯਮ ਦੱਸੇ ਗਏ—ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਐਕਟ (XII ਦਾ) 1926) ਅਨੁਭਾਗ 2 ਅਤੇ 3.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ ਇਨਕੁਆਇਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ।

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ ਇਨਕੁਆਇਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਕੰਟੈਂਪਟ ਆਫ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤਰਜਮਾਕਾਰ : ਸ਼ਰਨਬੀਰ ਕੌਰ